

ІНДИВІДУАЛЬНА ПОДАТКОВА КОНСУЛЬТАЦІЯ *вх. н. 641/інк*

Головним управлінням Державної податкової служби, керуючись статті 52 Податкового кодексу України, (далі - Кодекс), розглянуто лист фізичної особи – підприємця щодо застосування окремих норм податкового законодавства.

Правові засади застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг визначає Закон України "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг" від 6 липня 1995 року № 265/95-ВР (далі - Закон №265). Дія його поширюється на усіх суб'єктів господарювання, їх господарські одиниці та представників (уповноважених осіб) суб'єктів господарювання, які здійснюють розрахункові операції у готівковій та/або безготівковій формі.

Відповідно до пункту 1 статті 3 Закону № 265 суб'єкти господарювання, які здійснюють розрахункові операції в готівковій та/або в безготівковій формі (із застосуванням платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо) при продажу товарів (наданні послуг) у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, а також операції з приймання готівки для подальшого її переказу зобов'язані проводити розрахункові операції на повну суму покупки (надання послуги) через зареєстровані, опломбовані у встановленому порядку та переведені у фіскальний режим роботи реєстратори розрахункових операцій з роздрукуванням відповідних розрахункових документів, що підтверджують виконання розрахункових операцій, або у випадках, передбачених Законом, із застосуванням зареєстрованих у встановленому порядку розрахункових книжок.

Розрахункова операція - це приймання від покупця готівкових коштів, платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо за місцем реалізації товарів (послуг), видача готівкових коштів за повернутий покупцем товар (ненадану послугу), а у разі застосування банківської платіжної картки - оформлення відповідного розрахункового документа щодо оплати в безготівковій формі товару (послуги) банком покупця або, у разі повернення товару (відмови від послуги), оформлення розрахункових документів щодо перерахування коштів у банк покупця (абзац 4 статті 2 Закону № 265).

Засади функціонування платіжних систем і систем розрахунків в Україні та загальний порядок проведення переказу коштів у межах України визначено в Законі України від 05.04.2001 № 2346-III "Про платіжні системи та переказ коштів в Україні", зі змінами та доповненнями (далі - Закон № 2346-III).

Пунктом 1.27 статті 1 Закону № 2346-III визначено, що платіжна картка - це електронний платіжний засіб у вигляді емітованої в установленому законодавством порядку пластикової чи іншого виду картки, що використовується для ініціювання переказу коштів з рахунка платника або з відповідного рахунка банку з метою оплати вартості товарів і послуг перерахування коштів зі своїх рахунків на рахунки інших осіб, отримання коштів у готівковій формі в касах банків через банківські автомати, а також здійснення інших операцій, передбачених відповідним договором.

Платіжний термінал - це електронний пристрій, призначений для ініціювання переказу з рахунка, у тому числі видачі готівки, отримання

довідкової інформації і друкування документа за операцією із застосуванням електронного платіжного засобу (пункт 1.32 1 статті 1 Закону № 2346-III).

Відповідно до пункту 1.4 Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 21.01.2004 № 22, зі змінами та доповненнями, безготівкові розрахунки - це перерахування певної суми коштів з рахунків платників на рахунки отримувачів коштів, а також перерахування банками за дорученням підприємств і фізичних осіб коштів, унесених ними готівкою в касу банку, на рахунки отримувачів коштів.

Отже, термінал є пристроєм, призначеним для здійснення переказу безготівкових коштів, і квитанція терміналу підтверджує факт проведення безготівкового переказу.

Порядок застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності визначено у главі 1 розділу XIV Кодексу.

Відповідно до підпункту 1 пункту 292.1 статті 292 Кодексу доходом платника єдиного податку для фізичної особи - підприємця є дохід, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі, визначеній пунктом 292.3 статті 292 Кодексу. При цьому до доходу не включаються отримані такою фізичною особою пасивні доходи у вигляді процентів, дивідендів, роялті, страхові виплати і відшкодування, а також доходи, отримані від продажу рухомого та нерухомого майна, яке належить на праві власності фізичній особі та використовується в її господарській діяльності.

Датою отримання доходу платника єдиного податку є дата надходження коштів платнику єдиного податку у грошовій (готівковій або безготівковій) формі, дата підписання платником єдиного податку акта приймання-передачі безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг). Для платника єдиного податку третьої групи, який є платником податку на додану вартість, датою отримання доходу є дата списання кредиторської заборгованості, за якою минув строк позовної давності (абзац 1 пункту 292.6 статті 292 Кодексу).

Відповідно до пункту 296.1 статті 296 Кодексу платники єдиного податку першої - третьої груп ведуть облік у порядку, визначеному підпунктами 296.1.1 - 296.1.3 пункту 296.1 статті 296 Кодексу.

Так, платники єдиного податку першої і другої груп та платники єдиного податку третьої групи (фізичні особи - підприємці), які не є платниками податку на додану вартість, ведуть Книгу обліку доходів шляхом щоденного, за підсумком робочого дня, відображення отриманих доходів (підпункт 296.1.1 пункту 296.1 статті 296 Кодексу).

Платники єдиного податку третьої групи (фізичні особи - підприємці), які є платниками податку на додану вартість, ведуть облік доходів та витрат (підпункт 296.1.2 пункту 296.1 статті 296 Кодексу).

Порядок ведення книги обліку доходів платників єдиного податку першої і другої груп та платників єдиного податку третьої групи, які не є платниками податку на додану вартість, та Порядок ведення книги обліку доходів і витрат платників єдиного податку третьої групи, які є платниками податку на додану

вартість, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 19.06.2015 № 579 (далі - Порядок № 579).

Відповідно до вимог пункту 5 Порядку №579 записи в книгах обліку доходів (книгах обліку доходів і витрат) виконуються за підсумками робочого дня, протягом якого отримано дохід, зокрема про кошти, які надійшли на поточний рахунок платника податку та/або які отримано готівкою. Крім цього, підпунктом 3 пункту 6 Порядку № 579 передбачено, що у графі 2 зазначається отримана сума коштів за продані товари, виконані роботи, надані послуги.

Таким чином, у разі використання платіжних терміналів при здійсненні розрахунків за товари (роботи, послуги), надані фізичною особою - підприємцем - платником єдиного податку, доходом такого платника єдиного податку вважається сума, що надійшла на розрахунковий рахунок. При цьому датою отримання доходу є дата надходження коштів на розрахунковий рахунок платника єдиного податку.

Якщо при здійсненні розрахунків за товари (роботи, послуги) із використанням платіжних терміналів з суми виручки банком утримується комісійна винагорода за надані банком послуги з розрахункового обслуговування, то доходом фізичної особи - підприємця є повна сума виручки (з врахуванням суми комісії, утриманої банком).

Відповідно до пункту 52.2 статті 52 Кодексу податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.